

Č. j.: S 62/99-1470/99-210

11. srpna 1999

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č. j. S 62/99, zahájeném na návrh účastníků řízení podle ustanovení § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, v souladu s ustanovením § 12 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., doručený dne 11.6.1999, jehož účastníky jsou společnost ALSTOM S.A. se sídlem 38, avenue Kléber, 75 795 Paris, Cedex 16, Francie, zastoupená Mgr. Pavlem Dejlem na základě platné plné moci ze dne 7.6.1999 a společnost ABB Handels und Verwaltungs AG se sídlem Affolternstrasse 44, 8050 Curych Švýcarsko, zastoupená Mgr. Janem Horákem na základě platné plné moci ze dne 23.6.1999 ve věci spojení podniků ve smyslu § 8 odst.2 písm. b) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., rozhodl

t a k t o :

Spojení podniků ALSTOM S.A. se sídlem 38, avenue Kléber, 75 795 Paris, Cedex 16, Francie a ABB Handels und Verwaltungs AG se sídlem Affolternstrasse 44, 8050 Curych Švýcarsko, ke kterému došlo na základě Smlouvy o společném podniku, uzavřené dne 23.3.1999 se dle ustanovení § 8a odst.2 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb. **p o v o l u j e.**

Odůvodnění

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen "úřad") obdržel dne 11. června 1999 návrh na zahájení správního řízení společně podaný společnostmi ALSTOM S.A. se sídlem 38, avenue Kléber, 75 795 Paris, Cedex 16, Francie (dále jen „ALSTOM“) a ABB Energetické systémy, s.r.o. se sídlem Olomoucká 7/9 Brno (dále jen „ABB ENS“) ve smyslu §8a zákona č. 63/1991 Sb. o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 459/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb. (dále jen „zákon“) ve věci povolení spojení podniků. Ke spojení podniků došlo na základě Smlouvy o založení společného podniku, uzavřené dne 23.3.1999 mezi společnostmi ALSTOM, ABB Handels und Verwaltungs AG (dále jen „ABB HV“) a ABB ALSTOM Power NV, společností v procesu vzniku podle právního řádu Nizozemí.

Výše uvedeným společným podáním návrhu na zahájení správního řízení se společnosti ALSTOM a ABB ENS staly účastníky správního řízení S 62/99. Úřad vydáním procesního rozhodnutí č.j. S62/99-1225/99-210 ze dne 30.6., které nabylo právní moci dne 24.7.1999, odejmul postavení účastníka řízení společnosti ABB ENS. Oznámením ze dne 28.7.1999 následně úřad přiznal procesní postavení účastníka řízení společnosti ABB HV. Pokud jde o účastníky správního řízení o povolení spojení podniků, k němuž došlo podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona, je jím osoba nebo více osob, které získaly kontrolu nad jiným subjektem zákonem stanoveným způsobem. V daném případě se jedná o získání společné kontroly společností ALSTOM a ABB HV v nově vzniklém společném podniku ABB ALSTOM Power NV. V souladu s ustanovením § 12 odst.1 zákona se tedy jedná o soutěžitele o jejichž právech a nebo povinnostech stanovených tímto zákonem má být v řízení rozhodnuto. Za účastníka řízení se nepovažuje subjekt, jenž je předmětem transakce, tedy společnost ABB ENS, neboť v souladu s ustanovením § 12 odst.1 zákona není o jeho právech a povinnostech stanovených zákonem o ochraně hospodářské soutěže v řízení o povolení spojení podniků rozhodováno.

Úřad v rámci provedeného úvodního šetření nejprve zkoumal, zda výše uvedené spojení podniků je spojením ve smyslu § 8 zákona. Podle § 8 odst.2 zákona se za spojování podniků považuje i jednání, kdy jedna nebo více osob, které již kontrolují jeden podnik, získají přímou nebo nepřímou kontrolu nad celkem nebo podstatnou částí jiného podniku, zejména získáním akcií, obchodních nebo členských podílů, smlouvou nebo jiným způsobem, který umožňuje vliv na určování soutěžního chování soutěžitele.

Prozkoumáním předložených podkladů bylo zjištěno, že společnost ABB HV se účastní podnikání na trhu České republiky pouze nepřímo, prostřednictvím holdingové společnosti ABB Asea Brown Boveri Ltd (dále jen „ABB“), která kontroluje prostřednictvím společnosti ABB Beteiligungs- und Verwaltungsgesellschaft mbH - DEBUV, společnost ABB ENS na území České republiky. Společnost ALSTOM se podnikání na trhu České republiky účastní pouze prostřednictvím přímých dovozů. Založením společného podniku ABB ALSTOM Power

NV dle smlouvy citované ve výroku tohoto rozhodnutí se staly společností ABB a ALSTOM vlastníky jmenovaného společného podniku (každá s 50% podílem) a tím získaly nad ním přímou kontrolu. Na trhu České republiky se projeví výše popsané spojení podniků tak, že společnost ABB založí v Nizozemí společnost HOLCO, která koupí 100% obchodní podíl v ABB ENS. Poté vloží společnost HOLCO 100% obchodní podíl ve společnosti ABB ENS do ABB ALSTOM Power NV, ve kterém budou mít společnou kontrolu ABB a ALSTOM, jak uvedeno výše. Spojení společností ABB HV a ALSTOM je tedy spojením podniků ve smyslu ustanovení § 8 odst.2 písm. a) zákona, a to v souvislosti s ustanovením § 2 odst.3 zákona, kdy je založení výše uvedeného společného podniku jednáním, ke kterému došlo v cizině a jehož účinky se projevují na tuzemském trhu

Spojení podniků bylo oznámeno dne 23.6.1999 v Obchodním věstníku č. 25/99 pod zn. 077618-25/99 s výzvou, že případné námitky proti uvedenému spojení podniků je možno zaslat úřadu ve lhůtě 8 dnů ode dne zveřejnění oznámení. Úřad ve stanoveném termínu ani v době do vydání tohoto rozhodnutí žádné námitky neobdržel.

Výzvou ze dne 1.7.1999 úřad vyzval účastníka řízení – společnost ALSTOM, zastoupenou Mgr. Pavlem Dejlem k odstranění procesních nedostatků podání – zaplacení správního poplatku za návrh na povolení spojení podniků soutěžitelů dle položky 62 písm.a) sazebníku správních poplatků, přílohy zákona č. 368/1992 Sb. o správních poplatcích v platném znění. Účastník řízení odstranil nedostatky podání, správní poplatek ve výši 10.000,- Kč byl zaplacen na účet úřadu dne 13.7.1999.

Seznámení účastníka řízení s výsledky šetření proběhlo dne 6.8.1999. Za účastníka řízení, společnost ALSTOM se dostavila Mgr. Jana Vrbová, na základě plné moci ze dne 3.6.1999, k seznámení s výsledky šetření nebyly vzneseny žádné připomínky. Druhý účastník, společnost ABB HV svého práva ve smyslu § 12 odst.6 zákona nevyužil.

V dalším šetření přistoupil úřad k vymezení relevantního trhu za účelem zjištění, jaký podíl na něm mají spojované podniky a jak tento trh ovlivní předmětné spojení podniků, ke kterému došlo v zahraničí, jinými slovy, jak toto spojení podniků narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž. Za narušení soutěže se považuje, jestliže spojením podniků přesáhne jejich podíl 30% celkového obrátu na celostátním nebo místním trhu daného zboží.

Relevantní trh je charakterizován jako místo střetávání nabídky a poptávky, přičemž jeho správné a úplné vymezení je založeno na souběžném posouzení tří aspektů - věcného, geografického a časového.

Věcně je trh definován jako trh zboží (výrobků, výkonů či služeb), které považují spotřebitelé z hlediska uspokojení svých určitých potřeb za zaměnitelné nebo nahraditelné vzhledem k jejich vlastnostem, ceně nebo zamýšlenému způsobu užití. S ohledem na tato hlediska vymezil úřad relevantní trh z věcného hlediska jako:

- trh kotlů určených pro výrobu energie,

- trh parních turbín o výkonu do 10 MW,
- trh parních turbín nad 10 MW,
- trh plynových turbín do 10 MW,
- trh plynových turbín nad 10 MW

Z hlediska geografického je trh vymezen územím České republiky, podmínky pro prodej na vymezených trzích jsou dostatečně homogenní.

Z hlediska časového se jedná o trhy charakterizované dlouhými časovými konstantami, a to z důvodu specifického charakteru dodávek – dodávky do energetických celků „na klíč“, tedy pouze na individuální objednávku zákazníků, proto podíl na trhu značně kolísá. Z uvedeného důvodu byl trh pro potřebu tohoto správního řízení sledován za poslední tři uzavřené kalendářní roky, t.j. rok 1996, 1997 a 1998.

Podle § 8a odst.1 zákona podléhají povolení úřadu pouze taková spojení podniků, která narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž, přičemž za narušení soutěže se považuje, jestliže spojením podniků přesáhne jejich podíl 30% celkového obratu na celostátním nebo místním trhu daného zboží.

Při posuzování postavení spojujících se podniků na všech výše vymezených relevantních trzích vzal úřad s ohledem na výše uvedené časové hledisko do úvahy údaje za rok 1996, 1997 a 1998. Na základě dokladů shromážděných v průběhu správního řízení od účastníků řízení a od ostatních soutěžitelů bylo zjištěno, že společnost ABB se prostřednictvím společnosti ABB ENS podílela v průběhu sledovaného období na trhu kotlů určených pro výrobu energie již před spojením více jak 30% celkového obratu. Postavení společnosti ALSTOM na tomto trhu se pohybuje pod 1 % celkového obratu, podíl se tedy po spojení zvýší velmi nepatrně.

Šetřením dalších trhů zjištěno, že společnost ABB se pohybuje na trhu parních turbín o výkonu do 10 MW, trhu parních turbín nad 10 MW a trhu plynových turbín nad 10 MW. Na těchto trzích zaujímá společnost ABB ve sledovaném období více jak 30% celkového obratu. Společnost ALSTOM se podnikání na těchto celostátních trzích neúčastní, podíl se po spojení tedy nezvýší.

Na celostátním trhu plynových turbín do 10 MW se společnost ABB ENS nepodílí, podíl společnosti ALSTOM na tomto trhu nedosahuje výše 30% celkového obratu, na tomto trhu nedojde k narušení soutěže.

Spojením podniků tedy přesáhne jejich podíl 30% celkového obratu na celostátních samostatných výrobních trzích kotlů určených pro výrobu energie, parních turbín o výkonu do 10 MW, parních turbín nad 10 MW a trhu plynových turbín nad 10 MW; spojení podniků tedy podléhá povolení úřadu dle § 8 odst. 1 zákona.

Podle § 8a odst. 2 zákona úřad spojení povolí, jestliže zúčastnění soutěžitelé prokáží že újma, která narušením soutěže může vzniknout, bude převážena hospodářskými výhodami, které spojení přinese. Za újmu v hospodářské soutěži se přitom považuje již samotný fakt snížení počtu konkurentů na trhu. Účastník řízení, společnost ALSTOM, v návrhu na zahájení řízení rozvedl hospodářské výhody, které přinese posuzované spojení podniků.

Úřad zhodnotil tyto výhody především z pohledu dopadu na spotřebitele a též z důvodu veřejného zájmu. Na základě tohoto zhodnocení úřad konstatuje, že některé výhody spojení uvedené účastníkem v návrhu budou výhodami pro spotřebitele a nebo z pohledu veřejného zájmu z následujících důvodů:

V důsledku spojení podniků dojde i ke spojení prostředků na výzkum a vývoj, tím bude možné zefektivnit jejich použití, což se odrazí v lepším uspokojování požadavků odběratelů společného podniku ve věci efektivnosti a hlavně ekologičnosti dodávaných zařízení na výrobu energie. Společný podnik bude tak moci lépe vyhovět zákazníkům, kteří požadují stále efektivnější zařízení se sníženou hladinou emisí a dále též jejich nárokům v případě vadné výkonnosti zařízení, kdy je třeba soustředit dostatečné zdroje pro náhradu škody a pro zajištění rychlé opravy. Založením společného podniku budou vytvořeny podmínky pro snížení nákladů ve výrobě, prodeji, výzkumu, vývoji a pro zvýšení efektivity výroby. Úspory nákladů se mohou promítnout ve snížení cen zařízení na výrobu energie, na této hospodářské výhodě bude rovněž profitovat spotřebitel. Dojde rovněž ke zvýšení investic do ekologických technologií; v tomto ohledu považuje úřad tuto výhodu za výhodu, která je žádoucí též z pohledu veřejného zájmu.

Vzhledem ke shora popsaným hospodářským výhodám a jejich zhodnocení dospěl úřad k závěru, že újma, která narušením soutěže může vzniknout, bude převážena hospodářskými výhodami, jež spojení přinese. Proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat rozklad ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Joštova 8, Brno, prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže - I. výkonného odboru. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

JUDr. Luděk Svoboda.
pověřený řízením I. výkonného odboru

Toto rozhodnutí obdrží: Mgr. Pavel Dejl, Jindřišská 34, 110 00 Praha 1

Mgr. Jan Horák, Sokolovská 84-86, 186 00 Praha 8